

Littafin Yoel da Ikilisiyar Adventist ta Bakwai ta Laodikiya - Lamba ta Goma

Jeff Pippenger

2025-12-14

Lamba Goma

Muna magana ne a kan wani ɓangare na wahayin Ishaya wanda ya fara a sura ta bakwai kuma ya ci gaba har zuwa ƙarshen sura ta goma sha biyu. Muna yin haka ne domin a shekara ta 1850 “Ubangiji ya sãke miƙa hannunsa a karo na biyu, domin ya tattara” mutanensa ragowa. Muna sa alamomin hanya na 1844 zuwa 1863 a wurarensu. ‘1850’ da kuma taro na biyu yana ɗaya daga cikin waɗannan alamomin hanya.

Da zarar wahayin Ishaya ya fara a aya ta ɗaya ta sura ta bakwai, duk lokacin da wani furuci mai kama da “a waccan rana” ya zo a matsayin nuni, ya kamata a sanya shi cikin tsayayyen yanayin annabci na sura ta bakwai. Mabudin rarrabe wahayin yadda ya kamata shi ne a fahimci cewa annabci yana aiki bisa ƙa’idodin maimaitawa da faɗaɗawa, kuma wannan ƙa’ida tana aiki a cikin wahayin.

Gaskiyoyi na annabci iri-iri da aka bayyana a cikin wahayin Ishaya, tun daga babi na shida, ya kamata a tunkare su daga mahangar cewa “da farko kuma fiye da kome”, Ishaya yana wakiltar rai ne da aka shafe shi a 9/11 domin ya shelanta cewa ruwan sama na ƙarshe ya iso. A cikin wannan mahallin tsarkakakke, babi na bakwai na Ishaya yana bayyana ainihin tsoron da annabin ya wakilta a babi na shida sa’ad da ya yi tambayar, “har yausha” zai ci gaba da ba da sakon 9/11 ga wata cociyar ridda wadda ‘take da idanu amma ta ƙi gani, kuma take da kunnuwa amma ta ƙi ji’?

A cikin wahayin, mugun sarki marar hikima Ahaz alama ce ta ɗan Laodikiya wanda ba zai karɓi gargadin sakon ruwan sama na ƙarshe ba, kamar yadda masu tsaro suka gabatar da shi, waɗanda suka fuskanci mugun Ahaz marar hikima wanda Ishaya da ‘ya’yansa suke wakilta.

9/11 ya zo cikin tarihin annabci na Daniyel sura ta goma sha ɗaya aya ta arba’in, saboda haka, sa’ad da aka sanya Ishaya a 9/11 cikin sura ta shida, an sanya shi ne cikin annabci a cikin aya ta arba’in ta Daniyel sura ta goma sha ɗaya; amma mafi muhimmanci, an sanya shi ne a cikin “boyayyen tarihin aya ta arba’in.” Boyayyen tarihin aya ta arba’in ya fara ne sa’ad da ayar ta cika a shekara ta 1989 tare da rushewar Tarayyar Soviet. Daga 1989 har zuwa dokar Lahadi ta aya ta arba’in da ɗaya akwai “boyayyen tarihin aya ta arba’in” wanda Zakin kabilar Yahuza ya buɗe a cikin wannan “boyayyen tarihi” ɗin kansa. Abin da wannan yake bayyana a cikin nazarinmu game da Ishaya yana wakiltar ɗan sakon ruwan sama na ƙarshe bayan 9/11 shi ne cewa wani ɓangare na sakon ruwan sama na ƙarshe wanda Ishaya yake shelantawa shi ne—Daniyel sura ta goma sha ɗaya, ayoyi arba’in da ɗaya zuwa arba’in da biyar.

Tsaye a matsayi na annabci a 9/11, Ishaya a sura ta goma yana gabatar da gargadi cewa abin da zai biyo baya nan take shi ne “mugun doka,” wato dokar Lahadi, kuma ana wakiltarta a aya ta arba’in

da ɗaya ta Daniyel goma sha ɗaya. Misalin Ishaya na sakon ruwan sama na ƙarshe an sa shi a cikin “6oyayyar tarihi” ta aya ta arba’in—bayan 9/11. Cikar aya ta arba’in a 1989 tana sanya Ishaya bayan 1989, a 9/11 inda aka shafe shi da garwashi daga bisa bagadi. Ishaya yana wakiltar wani manzo wanda sakonsa ya ƙunshi ayoyi shida na ƙarshe na Daniyel goma sha ɗaya.

Ishaya ya bayyana kai tsaye cewa shi da ’ya’yansa domin alamu ne da abubuwan al’ajabi. A cikin sura ta bakwai aya ta uku, Ishaya da ɗansa suna kusa da magudanar ruwan tafkin sama a kan babban hanya ta wajen gonar mai wanki. Ishaya yana gabatar da sakon ruwan sama na ƙarshe wanda aka shafe shi ya yi shela a kai a sura ta shida, kuma yana tsaye a wurin alamomi uku na ruwan sama na ƙarshe tare kuma da ɗansa Shearjashub. Magudanar tafkin sama alama ce ta annabci mai nuni ga bututu biyu cike da man zinariya waɗanda Zakariya ya bayyana, kuma ’Yar’uwa White ta yi sharhi a kansu sau da yawa, suna bayyana sakon da ke fitowa daga magudanar tafkin sama a cikin sakon ruwan sama na ƙarshe.

Magudanar ruwa na Ishaya yana haɗuwa da bututun nan biyu na Zakariya, kuma sharhin Ellen White yana danganta Zakariya tare da misalin budurwai goma. A sura ta shida an kasƙantar da Ishaya har cikin ƙura sa’ad da ya ga ɗaukakar Ubangiji. Ya yarda ya ɗauki sakon da aka wakilta a aya ta uku a matsayin sakon da yake haskaka duniya da ɗaukakar Allah. Kuma an tsarkake shi da garwashin wuta daga bagade, sa’an nan kuma yana tsaye a wurin tafkin da ruwa daga tafkin sama ya halitta. A sura ta ashirin da takwas Ishaya ya bayyana sakon ruwan sama na ƙarshe a matsayin “layi bisa layi,” kuma a aya ta uku tafkin sama yana wakiltar layuka da yawa na annabci.

Ishaya, yana wakiltar rai a 9/11, ba zai kasance a tsaye ba a wurin da man zinariya yake saukowa daga tafkin sama sai dai idan wannan ran ya roki hanya mai kyau wadda take kaiwa ga tsohuwar hanya ta Irmiya, wadda ita ce “babbar hanya (hanya) ta gefen gonar mai wanki” ta Ishaya, inda ake samun “hutawa” ta Irmiya. Sakon ruwan sama na ƙarshen zamani na Ishaya yana ginuwa ba kawai a kan layin budurwai goma ba, da layin bututun zinariya biyu na Zakariya, da layin tsohuwar hanya ta Irmiya ba, Ishaya kuma yana tsaye ne a “gonar mai wanki” inda Manzon Alkawari yake tsarkakewa, yana kuma tsarkake ’ya’yan Lawi kamar azurfa da zinariya.

Aiki ne mai sauƙi ƙwarai na annabci a shigar da sauran layuka cikin aya ta uku ta sura ta bakwai. Man Zechariah da budurwai goma suna haɗuwa da tsanin Yakubu da ayoyi biyu na farko na Ru’ya ta Yohanna, gama dukkansu suna magana ne a kan tsarin sadarwa tsakanin Allah da mutum. Tsohuwar hanya ta Irmiya ta ƙunshi “mai tsaro” wanda yake busa ƙaho, wanda mugun kuma wawan sarki Ahaz ya ƙi ji. Wannan ƙaho yana jawo dukan ƙahonin annabci, haka kuma masu tsaron annabci, zuwa cikin “babbar hanya” ta Ishaya, inda Ishaya da ɗansa suke tsaye domin isar da saƙo ga shugaba na Laodikiya.

Ishaya da ɗansa Shearjashub, wanda ke nufin “raguwa za su komo”, suna tsaye tare, kuma suna kwatanta shelar sakon ruwan sama na ƙarshe wanda ya iso a 9/11. Sun tafi su sadu da mugun sarki Ahaz, kuma a matsayin uba da ɗa suna wakiltar alamar alfa da omega, wato babban ƙa’idar tsarin “layi bisa layi”. “Layi bisa layi” ita ce ƙa’idar da aka misalta ta wurin ƙa’idar “rana/shekara” ta Milleriyawa.

A ranar 11 ga Agusta, 1840, an cika annabcin Musulunci na bala'i na biyu na Wahayi sura tara, kuma aka tabbatar da ka'idar "rana/shekara" ta Millerites; ta haka kuwa aka ba da karfi ga hasashen Miller game da 1843 wanda ya ginu a kan ka'idar rana/shekara. A ranar 11 ga Satumba, 2001, an cika annabcin Musulunci na bala'i na uku na Wahayi surori tara, goma da goma sha daya, kuma aka tabbatar da ka'idar alpha (8-11-1840) da omega (9/11), sa'ad da mala'ikan nan mai karfi na Wahayi sura goma sha takwas ya sauko a lokacin da manyan gine-ginen New York suka rushe—kamar yadda mala'ikan nan mai karfi na Wahayi sura goma ya sauko a ranar 11 ga Agusta, 1840, sa'ad da aka cika alpha din da ya kasance alamar omega.

Ba Ishaya da dansa kadai ba ne suke wakiltar babban ka'idar "layi bisa layi," amma kuma suna wakiltar sakon Iliya, wanda shi kansa sako ne da ake bayyana ta wurin dangantakar uba da 'ya' yansa. Sakon Iliya, wanda ake shelar sa nan da nan kafin babban kuma mai ban tsoro ranar Ubangiji, yana nuna wani sako ne da ke zuwa kafin shari'ar aiwatarwa ta Allah ta fara. Shari'o'in aiwatarwa na Allah suna wakiltar wani zamani wanda shi ne "babban kuma mai ban tsoro ranar Ubangiji." Wannan zamani yana farawa ne daga dokar Lahadi, ya kuma ci gaba har zuwa annobai bakwai na karshe. Zamanin yana farawa da dokar Lahadi kuma yana karewa da annobai bakwai na karshe. Saboda haka, sakon Iliya yana ginuwa bisa ka'idar alpha da omega, a haɗe da gargadin kusantowar rufe kofar jarabawa. Tare da sakon Iliya kuma akwai layukan annabci dabam-dabam waɗanda suka dogara ga Iliya, gama Iliya, bisa ga Yesu, ya wakilci Yohanna Mai Baftisma, kuma duka Iliya da Yohanna, bisa ga Sister White, sun wakilci William Miller, kuma tare, Iliya da Yohanna Mai Baftisma suna wakiltar duka dari da dubu arba'in da huɗu (Iliya), da kuma babban taron mutane a Ru'ya ta Yohanna bakwai (Yohanna).

Ishaya da dansa suna tsaye a tsoffin hanyoyi, waɗanda su ne tushen gini, kuma suna karɓan man zinariya, gama su budurwai masu hikima ne da suke wucewa ta cikin aikin tsarkakewa na mai wanki, wanda ya cika a ranar 22 ga Oktoba, 1844, yana misalta dokar Lahadi. Ishaya da ragowar da suka komo, (gama abin da sunan dansa Shearjashub yake nufi ke nan), suna wakiltar ragowar da suka "komo" zuwa ga tsoffin hanyoyi a 9/11. Dangantakar uba da ragowa, wadda kuma ita ce dangantakar alfa da omega, wadda kuma ita ce dangantakar Iliya ta "zukatan ubanni da 'ya'ya," tana bayyana cewa Uba Miller da dangantakarsa da motsin ragowa na mala'ika na fari shi ne motsin alfa na Filadelfiya. A cikin motsin alfa an bayyana Uba Miller a matsayin Iliya da Yahaya Mai Baftisma, wanda Yesu ya bayyana a matsayin manzon da ya shirya hanya domin Manzon Alkawari. Dukan waɗannan cika annabci a tarihin alfa na mala'ika na fari da na biyu ana maimaita su a cikin tarihin omega na mala'ika na uku.

Akwai farin muhimman bayanai game da misalin Ishaya a cikin wahayin, amma a nan muna kawai gano cewa Ishaya yana bayyana a sarari gaskiya iri-iri da suka kunshi zuciyar sakon ruwan sama na karshe na 9/11. Dukan waɗannan layukan da muka tattauna yanzu, kuma ba shakka da yawa fiye da haka, suna cikin aya ta uku ta sura ta bakwai.

A aya ta takwas, gaskiyar annabci ta kara karfi yayin da take bayyana mabudin da yake buɗe "boyayyen tarihin aya ta arba'in," kuma abin mamaki shi ne, an nuna wannan mabudin ne a cikin wannan ayar daya tak da aka yi alamar farkon duka annabce-annabcen lokaci na shekaru 2520 biyu.

Gama shugaban Suriya shi ne Dimashku, kuma shugaban Dimashku shi ne Rezin; cikin shekaru sittin da biyar kuwa za a ragargaza Ifraimu, har ba zai kara zama jama'a ba. Kuma shugaban Ifraimu shi ne Samariya, shugaban Samariya kuwa shi ne dan Remaliya.

In ba za ku gaskata ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba. Ishaya 7:8, 9.

Misalin da Ishaya ya bayar game da sakon ruwan sama na karshe ya kunshi "sau bakwai" na Musa, gama annabcin shekara sittin da biyar na aya ta takwas yana nuna wurin farawa ga tarwatsuwar shekaru 2520 ta masarautun arewa da kudu na Isra'ila duka biyu. A cikin wannan aya din daya tak, akwai maɓallin da yake juya layukan annabci uku na Daniyel goma sha daya aya ta arba'in game da rushewar Tarayyar Soviet a 1989, tare da aya ta goma ta Daniyel goma sha daya, da kuma aya ta takwas ta Ishaya takwas. Da waɗannan layuka uku (Ishaya 8:8, Daniyel 11:10, 40), maɓallin shi ne "kawuna" na aya ta takwas da ta tara. Sa'ad da aka yi amfani da maɓallin "kawuna" ga waɗannan ayoyi uku masu tafiya a layi daya, sai a buɗe kofar tarihin Yaƙin Yukiren da Yaƙin Duniya na Uku mai zuwa nan ba da daɗewa ba. Sa'ad da aka buɗe wannan kofar annabci, daga nan sai a ga aya ta goma sha daya zuwa ta goma sha shida ta Daniyel goma sha daya a matsayin tarihin da yake a layi daya da aya ta arba'in ta Daniyel goma sha daya bayan rushewar Tarayyar Soviet a 1989. Buɗe "boyayyen tarihin aya ta arba'in" gaskiya ce wadda take daya daga cikin kaɗan zaɓaɓɓu da aka bayyana a matsayin waɗanda aka cire musu hatimi dangane da cire hatimin Wahayin Yesu Almasihu gab da karewar lokacin jarabawa.

Aya ta daya ta sura ta takwas ta Ishaya ta fara da kalmar, "Bugu da kari," tana nuna cewa sura ta takwas za ta wuce a kan sura ta bakwai. Bayan kasancewar kalmar farko "bugu da kari," aya ta uku ta sura ta takwas tana daure tare da aya ta uku ta sura ta bakwai a matsayin shaida ta biyu cewa dole ne a yi amfani da surorin biyu layi bisa layi. Duka ayoyi na "uku" suna bayyana daya daga cikin 'ya'yan Ishaya, waɗanda sunayensu duka suna magana game da sakon annabci da ke cikin labarin. Shearjashub yana nufin "raguwa za ta komo" kuma Mahershalalhashbaz yana nufin "mai gaggawa ga ganima." An fara ambaton Shearjashub, sa'an nan Mahershalalhashbaz (wanda shi ne sunan da ya fi tsawo a cikin Littafi Mai Tsarki). Alpha da "1" ke wakilta ya fi kankanta, kuma a wannan yanayin har ma an bayyana shi a matsayin "raguwa," omega kuma da "22" ke wakilta ya fi girma, kuma an wakilce shi da sunan da ya fi girma a cikin Littafi Mai Tsarki, yayin da yake alamta saurin motsin dokar Lahadi.

Ragowar alfa, wadda Shearjashub yake wakilta, tana tare da mahaifinsa Ishaya a aya ta uku. Tare, su alfa ne da omega, kuma suna tsaye a wani wuri wanda ya kunshi nassoshi uku mabambanta game da ruwan sama na karshe.

Sa'an nan Ubangiji ya ce wa Ishaya, Ka tafi yanzu ka taryi Ahaz, kai da Shearjashub danka, a karshen magudanar tafkin sama, a kan babbar hanya zuwa filin mai wankin tufafi. Ishaya 7:3.

Ishaya alama ce ta mutum dubu dari da arba'in da huɗu, kuma a cikin wakiltar kiran 9/11, Ishaya kuma yana wakiltar kiran Yuli 2023. A 9/11 Ishaya dan Laodikiya ne wanda Yakubu mai kwacewa ya wakilta, wanda zai karɓi dan farin Esau, yayinda ake tofar da Adventism daga bakin Ubangiji; kuma a 2023 Ishaya yana wakiltar Isra'ila, mai nasara. Ishaya yana wakiltar wanda yake gabatar da sakon Allah, wanda aka farkar da shi ga gaskiyar cewa shi dan Laodikiya ne, sa'an nan kuma

gawayi ya tsarkake shi ya mai da shi ɗan Filadelfiya.

“Ishaya ya sami wata banmamakiyar hangen ɗaukakar Allah. Ya ga bayyanuwar ikon Allah, kuma bayan ya kalli darajarsa mai girma, sai saƙo ya zo masa cewa ya je ya yi wani aiki na musamman. Ya ji kansa bai cancanta ko kaɗan ga aikin ba. Me ya sa ya ɗauki kansa marar cancanta? Shin ya ɗauki kansa marar cancanta ne kafin ya ga ɗaukakar Allah?—A’a; ya ɗauka kansa yana cikin yanayin adalci a gaban Allah; amma da aka bayyana masa ɗaukakar Ubangijin runduna, sa’ad da ya hangi darajar Allah wadda ba za a iya misalta ta da magana ba, sai ya ce, ‘Na lalace; gama ni mutum ne mai leɓɓa marasa tsarki, kuma ina zaune a tsakiyar mutane masu leɓɓa marasa tsarki; gama idanuna sun ga Sarkin, Ubangijin runduna. Sa’an nan ɗaya daga cikin serafim ya tashi ya zo wurina, yana da garwashin wuta mai rai a hannunsa, wanda ya ɗauko da maƙera daga kan bagadi, sai ya taɓa bakina da shi, ya ce, Ga shi, wannan ya taɓa leɓɓanka; an kawar da muguntarka, an kuma tsarkake zunubinka.’ Wannan shi ne aikin da muke bukatar a yi mana a matsayinmu na ɗaɗaiku. Muna son a ɗora mana garwashin wuta mai rai daga kan bagadi a kan leɓɓanmu. Muna son mu ji an faɗi wannan magana, ‘An kawar da muguntarka, an kuma tsarkake zunubinka’” Review and Herald, June 4, 1889.

“Har yausha” a cikin Ishaya sura ta shida alama ce daga 9/11 zuwa dokar Lahadi, kuma sura ta shida wakilci ne na 9/11. Surori na bakwai zuwa tara suna gabatar da saƙon da Ishaya ya ba shugabancin Yahuza mai ridda, da kuma misalin da yake faruwa a lokacin hatimci na mutum dubu ɗari da arba’in da huɗu sa’ad da mashayan Efraim suke tuntubewa. A cikin wannan hangen nesa ɗaya, Ishaya ya rubuta:

Ga shi, ni da yaran da Ubangiji ya ba ni muna zama alamu da abubuwan al’ajabi a cikin Isra’ila daga wurin Ubangijin rundunoni, wanda yake zaune a Dutsen Sihiyona. Ishaya 8:18.

Ishaya da ‘ya’yansa alamu ne a cikin asirai da ake samu a surori bakwai zuwa tara. Surori bakwai zuwa tara su ne mahangar tunani ta dukan wahayin, dangane da duk wata magana game da “ranar nan” ko “lokacin nan.” Aya ta goma sha takwas ta bayyana cewa Ishaya da ‘ya’yansa alamu ne, kuma ayoyin da suke kewaye da aya ta goma sha takwas suna bayyana lokacin da ya kamata a gane waɗannan alamu.

Kuma da yawa a cikinsu za su yi tuntube, su faɗi, a karya su, a kama su da tarmo, a cefke su. Daure shaidar nan, ka hatimce shari’a a cikin almajiraina. Ni kuma zan jira Ubangiji, wanda ya boye fuskarsa daga gidan Yakubu, zan kuma sa zuciyata gare shi.

Ga ni, ni da ‘ya’yan da Ubangiji ya ba ni, alamu ne da abubuwan al’ajabi a Isra’ila daga wurin Ubangijin rundunoni, wanda yake zaune a kan Dutsen Sihiyona. Ishaya 8:15–18.

Waɗanda suke “jira ga Ubangiji” Ishaya da ‘ya’yansa maza biyu ne suke wakilta. Su ne waɗanda Ubangiji ya boye “fuskarsa” daga gare su, abin da yake sifa ce ta waɗanda suka farka ga abin da addu’ar Lawiyawa ashirin da shida take bukata bayan Yuli 2023. Suna farkawa ga gaskiyar cewa dole ne fursinsu ya haɗa da cewa Ubangiji ya yi tafiya da gaba da su, wato, ya boye fuskarsa daga gare su.

A “daure shaidar, a rufe dokar da hatimi” shi ne hatimtar mutum dubu dari da arba’in da huɗu waɗanda aka sa a gaba da “mutane da yawa.” An kira “mutane da yawa,” amma kaɗan ne zaɓaɓɓu. An sa mutane da yawa a gaba da Ishaya da ’ya’yansa maza biyu, waɗanda suke wakiltar kaɗan ɗin. “Mutane da yawa” su ne budurwai biyar marasa hikima, kuma saboda wannan ne abubuwa biyar suke faruwa da su: suna “tuntuɓe, kuma su fāɗi, kuma a kakkarye su, kuma a kama su da tarko, kuma a cafke su.” Suna tuntuɓe domin sun ƙi saƙon ruwan sama na ƙarshe.

Gama da leɓɓa masu tuntuɓe da kuma wani harshe dabam zai yi magana da wannan jama’a. Waɗanda ya ce musu, Wannan shi ne hutun da za ku sa masu gajiya su huta; kuma wannan shi ne wartsakewa; duk da haka ba su so su ji ba. Amma maganar Ubangiji ta zama a gare su umarni bisa umarni, umarni bisa umarni; layi bisa layi, layi bisa layi; kaɗan a nan, kaɗan a can; domin su tafi, su faɗi a baya, a karye su, a sa su cikin tarko, a kama su. Ishaya 28:11–13.

A cikin lokacin hatimcewa na sura ta takwas, Ishaya ya bayyana fāɗuwar mugaye, waɗanda Ahaz yake wakilta ta alama, kuma ya gano irin wannan rukuni a aya ta goma sha uku na sura ta ashirin da takwas. Dalilin da ya sa suke “fāɗuwa” shi ne domin sun ƙi saƙon ruwan sama na ƙarshe, wanda a gare su ya kasance “layi bisa layi,” kuma waɗanda aka wakilta da masu leɓuna masu tangal-tangal ne suka gabatar da shi. Yahudawan masu gardama a ranar Fentikos sun tuhumi almajirai da buguwa, domin ba su iya fahimtar saƙon ba. A tunaninsu, ana gabatar da shi ne da leɓuna masu tangal-tangal.

A aya ta uku ta sura ta bakwai, Ishaya shi ne alpha na annabci ga ɗansa Shearjashub, wanda kuma shi ne omega dangane da ubansa, amma kuma alpha ne dangane da ɗan’uwansa. A matsayin wakilan Alpha da Omega suna tsaye a inda bututun zinariya biyu daga Wuri Mai Tsarki na sama suke kafa tafki, daidai a bakin babban titin tsohuwar hanya ta Irmiya a cikin filin da lilin yake sauyawa daga tabo zuwa fari tsantsa sa’ad da Manzon Alkawari yake tsarkake ’ya’yan Lawi, haka kuma Ishaya da Shearjashub. Da zarar ya isa can, sai ya gabatar wa mugun kuma wawaye sarki Ahaz saƙon tsohuwar hanya ta Musa na “sau bakwai” na Lawiyawa ashirin da shida, wanda a cikin wannan aya guda yake tabbatar da cewa “kai” sarki ne, ko kuma mulkin sarkin, ko kuma babban birnin mulki.

Wannan maɓalli yana buɗe hasken Maganar Allah domin a ga Yaƙin Yukiren da ya fara a 2014 a matsayin wani batu na annabcin Littafi Mai Tsarki wanda aka wakilta a matsayin abin da yake faruwa a lokacin hatimcewar mutum dari da arba’in da huɗu, da kuma tarihin shugabannin ƙasar Amurka uku na ƙarshe. Saƙon ruwan sama na ƙarshe Ishaya ne ya wakilta a surori goma da goma sha ɗaya, kuma yana bayyana tarihin ciki da na waje na ayoyi shida na ƙarshe na Daniyel goma sha ɗaya. Aya ta farko, aya ta arba’in, Ishaya ya kwatanta ta a surori shida zuwa tara, sa’an nan kuma a surori goma da goma sha ɗaya an gabatar da saƙon da aka buɗe a 1989 a cikin tarihohinsa na ciki da na waje. Kowane babban ɓangare na saƙon ruwan sama na ƙarshe an wakilta a cikin wahayin.

Ayoyin ƙarshe na sura ta goma suna bayyana irin wannan tarihin annabci ɗaya da ayoyin ƙarshe na sura ta goma sha ɗaya suke wakilta. Sura ta goma ita ce ta waje, sura ta goma sha ɗaya kuma ita ce ta ciki. A cikin littafin Ru’ya ta Yohanna, iklisiyoyi bakwai su ne na ciki, hatimai kuma su ne na waje. A cikin ayoyin ƙarshe na sura ta goma, ikon Paparoma yana girgiza hannunsa a kan

Urushalima a cikin nassin da ya yi daidai da ikon Paparoma yana zuwa ga karshe ba tare da mai taimakonsa ba a aya ta arba'in da biyar ta Daniyel goma sha ɗaya.

Har wa yau zai tsaya a Nob a wannan rana; zai kaɗa hannunsa gāba da dutsen ‘yar Sihiyona, tudun Urushalima. Ga shi, Ubangiji, Ubangijin runduna, zai yanke rassan da razana; kuma masu tsayin kai za a sare su, masu girman kai kuwa za a kasantar da su. Zai sare kaurin dajin da karfe, Lebanon kuma zai fāɗi ta hannun mai karfi. Ishaya 10:32–34.

Karshen sura ta goma shi ne rufe kofar jarabawar ɗan adam, kuma a nan ne kuma karshen Daniyel sura ta goma sha ɗaya ya kare.

Kuma zai kafa alfarwoyin fadarsa a tsakanin tekuna a kan tsattsarkan dutsi mai ɗaukaka; amma duk da haka zai zo ga karshensa, kuma ba wanda zai taimake shi. Kuma a wancan lokaci Mika’ilu zai tashi tsaye, babban yarima wanda yake tsayawa domin ‘ya’yan mutanenka: kuma za a yi wani lokaci na wahala, irin wanda bai taɓa kasancewa ba tun da aka yi al’umma har zuwa wancan lokaci ɗin: kuma a wancan lokaci za a ceci mutanenka, kowane mutum da za a same shi a rubuce cikin littafin. Daniyel 11:45, 12:1.

Babi na goma ya fara ne a aya ta ɗaya da “mugun doka” wadda Sister White ta bayyana a matsayin dokar Lahadi.

Kaiton waɗanda suke shar’anta ka’idodin rashin adalci, waɗanda kuma suke rubuta azāba mai tsanani wadda suka tsara. Ishaya 10:1.

Babi na goma ya fara ne daga dokar Lahadi, wadda ta yi daidai da aya ta arba'in da ɗaya ta Daniyel sura ta goma sha ɗaya, kuma ta kare da abin da ya yi daidai da Mika’ilu yana tsayawa a tarihin aya ta arba'in da biyar ta Daniyel goma sha ɗaya.

“An kafa Asabar ta gunki, kamar yadda aka kafa siffar zinariya a filayen Dura. Kuma kamar yadda Nebukadnezzar, sarkin Babila, ya ba da umarni cewa duk waɗanda ba za su rusuna su yi wa wannan siffa sujada ba, a kashe su, haka kuma za a yi shela cewa duk waɗanda ba za su girmama kafa ranar Lahadi ba za a hukunta su da ɗauri da mutuwa. Ta haka ne ake taka Asabar ta Ubangiji a karkashin kafa. Amma Ubangiji ya bayyana cewa, ‘Kaiton waɗanda suke kafa dokoki marasa adalci, suna rubuta wahala da suka kaddara’ [Ishaya 10:1]. [Zafaniya 1:14–18; 2:1–3, quoted.]” Manuscript Releases, juzu’i na 14, 91.

A cikin “babban girgizar kasa” ta Wahayin Yahaya sura ta goma sha ɗaya, wadda take wakiltar dokar Lahadi a aya ta goma sha uku, akwai alamomi uku na Musulunci da suke da alaƙa da “girgizar kasa” da ke girgiza dabbar kasa ta Wahayin Yahaya sura ta goma sha uku, sa’ad da take magana kamar maciji. A cikin Ishaya sura ta goma, ana wakilta dokar Lahadi a matsayin “mugun doka” wadda aka furta “kaiton” a kanta. A cikin “babban girgizar kasa” ta Wahayin Yahaya sura ta goma sha ɗaya daga aya ta goma sha uku har zuwa aya ta goma sha takwas, an bayyana Musuluncin kaito na uku tare da alamomi huɗu na Musulunci da harin da yake kai wa Amurka a lokacin dokar Lahadi; “A wannan sa’a kuwa aka yi wata babbar girgizar kasa,” da kuma “kaito na biyu ya shude; ga shi, kaito na uku yana zuwa da sauri. Kuma mala’ika na bakwai ya busa kaho” “al’ummai kuwa suka husata.”

Babi na goma yana bayyana ikon papacy daga aya ta arba'in da ɗaya a cikin Daniyel sura ta goma sha ɗaya har zuwa aya ta arba'in da biyar, lokacin da papacy ta kai ga ƙarshe. Aya ta arba'in ba ta cikin labarin da ke cikin babi na goma, domin Ishaya yana kwatanta “ƙoyayyar tarihi” ta aya ta arba'in sa'ad da aka gabatar da saƙon ruwan sama na ƙarshen zamani ga cocin da ta yi ridda, wadda Ahaz yake wakilta. Ƙarshen sura ta goma sha ɗaya yana nuna ceton da ake samu daga ikon papacy a cikin wannan tarihi guda.

Ubangiji kuwa zai hallaka harshen tekun Masar gaba ɗaya; kuma da iska mai ƙarfinsa zai kada hannunsa a kan kogin, ya buge shi ya raba shi gida bakwai, ya sa mutane su haye ƙetare da ƙafafu busassu. Kuma za a yi wata babbar hanya domin ragowar mutanensa, waɗanda za su ragu daga Assuriya; kamar yadda ya kasance ga Isra'ila a ranar da ya fito daga ƙasar Masar. Ishaya 11:15, 16.

Ishaya sura ta goma ita ce ɓangaren waje, sura ta goma sha ɗaya kuma ita ce ɓangaren ciki na tarihin nan guda ɗaya. Daidaituwar ɓangaren waje da na ciki sun yi yawa cikin Maganar Allah, kuma waɗannan surori biyu masu daidaito suna wakiltar gargadin mala'ika na uku kamar yadda Ishaya ya wakilta. An taƙaita gargadin mala'ika na uku ta hanyoyi da yawa ta wurin wahayi, amma wata rarrabawa mai matuƙar taimako game da gargadin mala'ika na uku ita ce, yana wakiltar abubuwan da suke da alaƙa da ƙarshen lokacin jinkai, kuma yana kuma jaddada bukatar shiryawa ta kai da kai. Ishaya sura ta goma ita ce abubuwan da za su faru, sura ta goma sha ɗaya kuma ita ce shiryawa.

“Abubuwan da suke da alaƙa da ƙarshen lokacin alheri da aikin shirye-shirye domin lokacin wahala, an bayyana su sarai. Amma taron jama'a masu yawa ba su da fahimtar waɗannan muhimman gaskiyoyi fiye da kamar ba a taɓa bayyana su ba. Shaidan yana fakon ya kwashe duk wani tasiri da zai sa su hikima zuwa ga ceto, kuma lokacin wahala zai same su ba a shirye ba.

“Sa'ad da Allah ya aika wa mutane da gargadi masu muhimmanci ƙwarai har aka kwatanta su a matsayin masu tsarki mala'iku suna shelar su suna tashi a tsakiyar sararin sama, yana bukatar kowane mutum da aka ba ikon tunani ya kula da saƙon. Hukunce-hukuncen masu ban tsoro da aka yi bushara da su a kan sujada ga dabbar da surarta (Ru'ya ta Yohanna 14:9–11), ya kamata su sa kowa ya yi nazari da himma a kan annabce-annabce domin ya gane menene alamar dabbar, da kuma yadda za su guje wa karɓarta. Amma mafi yawan jama'a suna juya kunnuwansu daga jin gaskiya, su koma ga tatsuniyoyi. Manzo Bulus ya bayyana, yana duban kwanaki na ƙarshe cewa: ‘Lokaci zai zo da ba za su jure wa sahihiyar koyarwa ba.’ 2 Timotawus 4:3. Wannan lokaci ya cika gabaki ɗaya ya zo. Taron jama'a ba sa son gaskiyar Littafi Mai Tsarki, domin tana saɓawa da sha'awoyin zuciya mai zunubi, mai son duniya; kuma Shaidan yana ba su ruɗin da suke ƙauna.”

“Amma Allah zai kasance da wata al'umma a bisa duniya wadda za ta riƙe Littafi Mai Tsarki, Littafi Mai Tsarki kaɗai, a matsayin mizanin dukan koyarwoyi da kuma tushen dukan gyare-gyare. Ra'ayoyin masana, sakamakon binciken kimiyya, aqidodi ko shawarwarin majalisun coci-coci, masu yawa kuma marasa jituwa kamar yadda majami'un da suke wakilta suke, muryar rinjaye—ba ɗaya daga cikin waɗannan ba, ko ma dukansu tare, ya kamata a

dauke su a matsayin hujja ta goyon baya ko ta karyata kowane batu na bangaskiyar addini. Kafin mu karbi kowace koyarwa ko umarni, ya kamata mu nemi bayyanannen ‘Ubangiji ya fada haka’ domin tabbatar da ita.”

“Shaidan kullum yana kofari ya karkatar da hankali zuwa ga mutum a maimakon Allah. Yana sa mutane su dubi bishop-bishop, da fastoci, da farfesoshi na tauhidi a matsayin jagororinsu, a maimakon su binciki Nassosi domin su koyi abin da yake farilla a kansu da kansu. Sa’an nan kuma, ta wajen mallake tunanin wadannan shugabanni, zai iya rinjayar taro bisa ga nufinsa.”
The Great Controversy, 594, 595.

Za mu ci gaba da wannan nazari a talifi na gaba.